

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

**VII Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та
науковців
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО
ПІЗНАННЯ»**

(Одеса, 23-24 травня 2024 року)

Одеса -2024

УДК: 1:403:316.6 (08)

Методологія та технологія сучасного філософського пізнання. Матеріали VII Міжнародної конференції студентів, молодих вчених та науковців (Одеса, 23-24 травня 2024 р.) 181 с.

Рецензенти:

Голубович Інна Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова

Орленко Ірина Миколаївна - доктор філософії, завідувачка Одеського обласного ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти КЗВО «Одеська академія безпервної освіти» Одеської обласної ради.

Збірник матеріалів VII Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Методологія та технологія сучасного філософського пізнання» вміщує матеріали, які досліджують методологію сучасного пізнання; аналізують Голодомор-Геноцид-Холокост: проблема пізнання моральних складових розвитку XXI століття; показують трансформаційні процеси в сучасному суспільстві; розкривають сучасні підходи до вивчення цінностей та ціннісних орієнтацій; розглядають філософсько-освітні парадигми сучасного суспільства та філософію синергетики. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 17 від 27 червня 2024 р.)

Стовпець Сергій Васильович, юрист-правознавець, магістр з управління проектами, вступник на навчання для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 033 – філософія

ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНТЕРНЕТУ РЕЧЕЙ

Останніми роками надії людства на реалізацію позитивних змін у світі все більше покладаються на чіпи, датчики, мікропроцесори, камери, сенсори та інші пристрої, які допомагають реалізувати технологію "інтернету речей" (англ. Internet of things, далі – IoT). Інтернет речей являє собою мережу підключених пристроїв, якими можна керувати на відстані, наприклад, через додаток у смартфоні. Сьогодні у світі налічується вже понад 14 мільярдів підключених пристроїв IoT [3], тобто кількість пристроїв, інтегрованих до інтернет-мереж, вже перевищила кількість людей на Землі. Очевидно, що ця кількість пристроїв IoT й надалі збільшуватиметься, що неминуче викликає потребу у постійному вдосконаленні нормативно-правової бази, яка регулює нові правовідносини в інформаційно-залежному суспільстві.

Говорячи узагальнено, Інтернет речей – це багато пристроїв із вбудованими датчиками та виконавчими механізмами, які об'єднані між собою через дротові та бездротові мережі [2]. Завдання IoT полягає в тому, щоб збирати, обробляти і доставляти дані про процеси кінцевому користувачеві. Поки дані не надійшли до людей, здійснюється M2M-взаємодія (пристрої взаємодіють між собою). Датчики збирають інформацію про умови навколишнього середовища, про стани всередині системи, щоб надалі можна було виявити певні закономірності, створити рекомендації та запобігти можливим проблемам ще до їх виникнення.

Концепція IoT вже зараз дуже поширена на побутовому рівні. Частина людей у повсякденному житті використовує "розумні" прилади (холодильники, кондиціонери, пральні та інші машини, якими можна керувати на значній відстані); впроваджується концепт "розумних" будинків (енергоавтономних, із клімат-контролем всередині); більш масовий приклад – фітнес-браслети, які в режимі реального часу вимірюють частоту серцевих скорочень та кількість пройдених кроків. Наразі більшість таких предметів можна підключити до інтернету. Так відбувається "зустріч" реального світу із віртуальним, цифровим. Інтернет речей в цьому сенсі утворює екосистему технічних пристроїв та програмних ресурсів, інтегрованих у інтернет-мережу, які можуть збирати, передавати та обробляти дані (з використанням камер, датчиків, мікропроцесорів, сенсорів, накопичувачів даних, тощо). Концепція "інтернету речей" щороку все глибше проникає в різні сфери: використання дронів та безпілотних транспортних засобів, віртуальних маркетплейсів, впровадження електронного урядування й адміністративних онлайн-послуг, банкінгу,

поштоматів й інших сервісів доставки, індустрія пасажирських перевезень, розвиток технологій блокчейну, навіть керування роботою об'єктів енергетики (таких як атомні реактори) – всі ці області вже, в тому чи іншому ступені, запровадили принципи IoT.

Природно, що т.зв. *екосистема IoT* не може існувати без таких компонентів, як "розумні" пристрої, спільна мережа, засоби оброблення даних і додатки. *Пристрої* – власне те, із чого все починається, тому що це і є "речі" в розумінні Інтернету речей. До цього рівня входять практично будь-які об'єкти, до яких можливо інтегрувати необхідні датчики, щоб потім зчитувати їхні показники. *Мережа* – це обов'язкова умова для взаємодії об'єктів один із одним (M2M). Після того, як пристрої отримали дані, їх необхідно спрямувати на "хмару" засобами зв'язку (сотовий і супутниковий зв'язок для далеких відстаней, Bluetooth / Wi-Fi для підключення на коротших дистанціях). *Засоби обробки даних* – рівень, на якому здійснюється аналіз інформації та виведення результатів, що надалі можна вже використовувати під різні цілі. *Додатки* – це відповідний користувацький інтерфейс, на якому замикається коло, оскільки на цьому етапі інформація потрапляє в руки до людей і відображається на їхніх персональних пристроях.

Таким чином, віртуальний світ поступово інтегрується із фізичним. З одного боку, цей технологічний феномен сприяє підвищенню ефективності та комфорту для користувачів (в усіх наведених вище прикладах), та з іншого – по мірі свого розвитку, дає все більше підстав для занепокоєння. Адже люди вже не можуть відмовитися від використання IoT у повсякденному житті, але поки що не створено належних юридичних законів й безпекових регламентів щодо використання IoT, тож усі користувачі перебувають у зоні підвищеного ризику з погляду кібербезпеки.

Так, інтегровані у IoT пристрої нерідко стають мішенями для кібер-атак. Серед найчастіших цілей злочинних діянь – крадіжка особистих даних, несанкціонований доступ до захищених ресурсів із використанням чужих персональних даних, дезінформація, маніпуляція інформацією, "шпіонаж" за користувачами, зміна режиму віддаленого управління пристроями із метою нанесення шкоди користувачам або цілим системам життєзабезпечення, тощо. Іншими словами, IoT все частіше зазнає всіляких небезпечних зловживань.

Правники з усього світу беруть до уваги таку ситуацію. Розробляються нормативно-правові акти, що зобов'язують виробників та продавців IoT-пристроїв певним чином гарантувати безпеку користувачів [1]. Очевидно, що першим завданням є необхідність сформулювати правові та етичні норми щодо функціонування простору IoT. Та неможна перекидати всю відповідальність за безпеку на користувача. Людина схильна до помилок, зокрема, неправильного користування паролями, й до інших хибних дій. Вирішенню проблем із безпекою мають сприяти самі виробники пристроїв, а їх до цього має спонукати актуальна нормативно-правова база у сфері інформаційних відносин.

Певні кроки з боку законотворців щодо вдосконалення правового регулювання кібербезпеки інтернету речей поступово робляться. Зокрема, у 2019 році у США, у Каліфорнії, був прийнятий закон про кібербезпеку щодо IoT-пристроїв (Закон Штату № SB-327). В цьому законі викладені вимоги до виробників пристроїв, здатних підключатися до інтернету. Такі пристрої повинні передбачати «розумні» безпекові функції з метою запобігання несанкціонованого доступу, знищення, зміни чи крадіжки інформації. Положення закону спрямовані на захист звичайних користувачів.

Значну увагу питанню кібербезпеки IoT-пристроїв приділяє уряд Японії. Дослідники з Національного інституту інформаційних та комунікаційних технологій Японії оголосили про перевірку ефективності безпеки 200 мільйонів IP-адрес у країні. Метою цього масштабного дослідження було виявлення пристроїв із низьким рівнем безпеки. Японським інтернет-провайдерам і телекомунікаційним компаніям ця програма допомогла краще зрозуміти вразливість в мережах та пристроях.

У Євросоюзі закон про кібербезпеку набрав чинності влітку 2019 р. Його положення закріплюють індивідуальні схеми сертифікації для певних категорій продуктів, процесів та послуг у IoT-сфері. У сертифікатах має позначатися рівень гарантії безпеки та довіри до продукту, процесу чи послуги. Передбачається три рівні довіри, найвищий з яких відзначає успішне проходження всіх тестувань щодо кібербезпеки та повну гарантію для користувачів від виробника [1].

Очевидно, зазначені ініціативи є лише першими кроками на шляху нормативного впорядкування функціонування Інтернету речей, які намічають подальший напрямок законотворчості в даній сфері. Створення більш дієвих механізмів правового регулювання IoT ще попереду. Для України ці технології матимуть істотне значення у справі підвищення нашої енергоефективності (зокрема, розвиток сегменту "розумних домівок", які здатні заощаджувати електроенергію), що стає особливо актуальним на тлі терористичних атак країни-агресора проти цивільної та енергетичної інфраструктури України. Розвиток IoT вимагатиме все більшої уваги з огляду на етичні та юридичні стандарти, й пошуку балансу між принципами приватності та безпеки.

Список використаної літератури:

1. Аронович Ф. Інтернет речей: нове поле для правового регулювання. Юридична газета, 5 листопада 2019 р., № 45-46, с. 699–700.
2. Gershenfeld N. When things start to think. New York: Henry Holt and Company, 2020. 228 p.
3. Vailshery L.S. Number of IoT connected devices worldwide. Retrieved on May 16, 2024. URL: <https://www.statista.com/statistics/1183457/iot-connected-devices-worldwide/>

Федорова Інна Валеріївна, здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ОНП Філософія, кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського, м. Одеса, Україна.

Науковий керівник, **Поплавська Тетяна Миколаївна**, кандидат філософських наук, доцент кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського, м. Одеса, Україна.

ІДЕАЛ УСПІШНОЇ ЛЮДИНИ В СУЧАСНІЙ МАСОВІЙ СВІДОМОСТІ

Для кожної культури була характерна своя ідеальна модель людини. Основною функцією такої моделі є центрування людини. Вона задає вектор її розвитку, ідеальну мету культури і межу, переступаючи яку людина позбавляється цінностей і сенсів існування. В архаїчних культурах ця межа проходила між посвяченими і непосвяченими. Культ був смислоутворюючим центром, а в якості ідеала людини виступав провідник між небесним і земним світами. Він брав на себе сполучну функцію і був моделлю синхронізації з навколишнім середовищем і природними циклами. Такий ідеал втілювався в міфах про андрогіні і ритуалах андрогінізації людини.

Драматизм поділу людини починає переважати в масовій свідомості в результаті поширення християнства і біблійної легенди про гріхопадіння. У ній людина стає не тільки винною в тому, що відпала від райського ідеалу цілісності, а й усвідомлюючою свою провину.

Характерний для Стародавньої Греції ідеал остаточної завершеності перетворився в епоху Середньовіччя в ідеал аскетизму, що передбачає рішучу відмову людини від своєї тілесності, яка пов'язує її з матерією. Розщеплення свідомості на тілесне і духовне посилюється розщепленням на небесне і земне, на Божественне і людське, природне і надприродне.

В епоху Відродження з'явилася нова ідеальна модель - антропологічний тип всебічно розвиненої людини-титана. Її втілює гармонійна особистість, для якої характерні симетрія, пропорційність і стійкість, зіставлення чоловічого і жіночого начал і дотримання тонкої міри їх співвіднесення.

Ідеал епохи Просвітництва - це розумна, раціональна, освічена, інтелігентна людина. Акцент робився в основному на освіту, тому цей ідеал поширювався, як правило, серед освіченої публіки, в той час як для основної маси населення соціальний ідеал залишався, як і в епоху Відродження, середньовічним.

Ідеал німецького романтизму був повністю протилежний раціоналізму епохи Просвітництва. Романтики бачили сутність людини не в розумі, а в почутті, орієнтуючись на багатство її переживань і внутрішнього світу. Точніше, вони виступали за гармонійне співвідношення розуму і почуттів, привносячи в

РОЛЬ ЖІНКИ В СУСПІЛЬСТВІ: ФІЛОСОФСЬКО-РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ	
Семко Яна Сергіївна	85
ПРИРОДА МИСТЕЦТВА У КОМУНІКАТИВНОМУ ПРОСТОРИ	
Стовпець Сергій Васильович	89
ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНТЕРНЕТУ РЕЧЕЙ	
Федорова Інна Валеріївна, Поплавська Тетяна Миколаївна	92
ІДЕАЛ УСПІШНОЇ ЛЮДИНИ В СУЧАСНІЙ МАСОВІЙ СВІДОМОСТІ	
Усатюк Ігор Миколайович	94
ЕКОНОМІЧНІ ПРАВА ТА СВОДОДИ ЛЮДИНИ	
Чумак Єгор Олександрович, Вraith Галина Яківна	95
КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ МАРКСИЗМУ ТА ДІАЛЕКТИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ	
Шакун Євген Дмитрович	99
ФЕНОМЕН БЕЗПЕКИ: СВІТОГЛЯДНО-ФІЛОСОФСЬКІ АСПЕКТИ	
СЕКЦІЯ 4. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ЦІННОСТЕЙ ТА ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ	
Yevgen Borinshtein, David Schwartz, Daniel Hasidim Or Chalon	102
IMPACT OF TOLERANCE ON CONFLICT RESOLUTION	
Барков Степан Федорович, Поплавська Тетяна Миколаївна	104
СТАЛІЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА ТА РЕВОЛЮЦІЯ ЦІННОСТЕЙ	
Білоусова Кіра Олексіївна	106
ФІЛОСОФСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ ЕМОЦІЙ ЛЮДИНИ	
Йорж Руслан Анатолійович	109
ДУХОВНІ ТА МАТЕРІАЛЬНІ ЦІННОСТІ В РАКУРСІ ПЕРСПЕКТИВ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
Дуков Олександр Володимирович, Поплавська Тетяна Миколаївна	110
ФОРМУВАННЯ ГАРМОНІЙНИХ ВЗАЄМОДІЙ ЛЮДИНИ І ПРИРОДИ ЯК ПРОЦЕС СТАНОВЛЕННЯ АНТРОПОГЕННОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ	
Козленко Павло Юхимович	112
МОРАЛЬНІСТЬ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
Остаточна Вікторія, Ладонько Людмила	116
ВПЛИВ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ НА УСПІХ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Окорокова Віра Вікторівна	118